

**T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES**

ESAS NO : 2021/264
KARAR NO : 2021/314
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: Davalı TE A tarafından anla ma hükümlerine aykırı olarak fazla tahakkuk ettirildi i iddia edilen Rüzgar Enerji Santrali (RES) katkı payı bedelinin tahsili istemiyle açılan davanın DAR YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : K.Enerji Üretim Pazarlama thalat ve hrcat A. .
Vekilleri : Av. .A. Av. F.A.D.
Davalı : Türkiye Elektrik letim A. . (TE A)
Vekilleri : Av. Ö.Ö.Ç. Av. S.Ö.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, davacı irket ile davalı TE A arasında imzalanan anla ma hükümlerine aykırı olarak tahakkuk ettirildi i iddia edilen 22/01/2020 tarihli ve TEE 2020015800180 nolu 2019 yılı RES Katkı Payı bedeli faturası nedeniyle fazlaya ili kin haklar saklı kalmak kaydıyla, fazladan ödenen 2.998.381,49 TL'nin, ödeme tarihi olan 04/02/2020 tarihinden itibaren de i en oranlarda i leyecek avans faiziyle birlikte tahsili istemi ile adli yargı yerinde dava açmı tur.

2. Davalı TE A vekili cevap dilekçesinde, davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli oldu unu ileri sürerek yargı yolu itirazında bulunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

3. **Ankara 11. Asliye Ticaret Mahkemesi, 21/01/2021 tarihli duru mada verdi i E.2020/149 sayılı** ara kararı ile “*Davalı vekilinin yargı yolu itirazının reddine*” karar vermi tir. Kararın 23/03/2021 tarihli gerekçesi u ekildedir:

“...davanın, davalı TE A tarafından düzenlenen faturada davalı tarafça katkı payının yanlış hesaplanması sonucu davalı TE A 'ın davacı taraftan fazla katkı payı tutarı tahsil etti i iddiasıyla fazla kesilen tutarın iadesi istemine ili kin oldu u, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile TTK'nun ilgili hükümleri gözönünde bulunduruldu unda, her iki tarafın özel hukuk hükümlerine tabi anonim irket olması, uyu mazlı ın taraflar arasında imzalanmı olan sözleşle meden kaynaklanması nedeniyle davaya bakmaya idari yargı görevli olmayıp, adli yargının görevli oldu u...”

4. Davalı vekilinin olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılması istemiyle ba vuruda bulunması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Danı tay Ba savcılı ı'na gönderilmi tir.

B. Olumlu Görev Uyu mazlı ı Çıkarılmasına İli kin Danı tay Ba savcılı ı Talebi

5. Danı tay Ba savcısı, "TE A Genel Müdürlü ünce kamu hukuku alanında, kamu gücüne dayalı, re'sen ve tek yanlı olarak tesis edilen RES Katkı Payı bedellerinin tazmini için açılan davada yargısal denetimin, idari yargıda yapılması gerekti i" görü üyle, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına karar vererek dosyayı Uyu mazlık Mahkemesine göndermi tir. Olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına İli kin talebin ilgili kısmı u ekildedir:

"...Elektrik enerjisine İli kin faaliyetleri, temel olarak "üretim", "iletim", "da İtım" ve "ticaret" ba lıkları altında toplamak mümkündür. Hizmetin kesintiye u ramasının alternatif maliyetleri çok yüksek oldu u için bütün bu faaliyetlerin bir koordinasyon içinde yürütülmesi arttır. Bu amaçla, 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile 2001 yılında kamu tüzel ki İli İni haiz, darİ ve mali özerkli e sahip ve bu Kanun ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek, enerji piyasasını düzenlemek ve denetlemek üzere Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) kurulmu tur.

Elektrik piyasası faaliyetleri, 4628 sayılı Kanun ile 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuatında detaylı olarak düzenlenmi tir. 6446 sayılı Kanun'un 4. maddesi, elektrik piyasası faaliyetlerini, üretim, iletim, da İtım, toptan veya perakende satı ı, ithalat ve ihracatı İle piyasa İ letimi faaliyetleri olarak sıralamı tur. Kanun'da elektrik enerjisi "iletim" faaliyetinin münhasıran Türkiye Elektrik İ letim Anonim İ rketi tarafından yürütülebilece İ düzenlenmi tir. Di er faaliyetlerde İse, kamu tüzel ki İ lerinin yanında, özel hukuk tüzel ki İ lerinin de hizmetlerin yürütülmesine katılabilece İ öngörülmü tür. Elektrik piyasası faaliyetlerinin yürütülmesinde kamu-özel ayrımı yapılmaksızın, kural olarak, lisans alınması zorunlulu u getirilmi tir. Bu itibarla, elektrik piyasası faaliyetlerinin, arz güvenli İni ve kamu hizmeti gerekliliklerini sa layacak uyum içinde yürütülmesi adına düzenleme, denetleme ve kolluk faaliyetlerinde bulunma İ levlerinin kamu gücüyle yerine getirildi İ bir kamu hizmeti faaliyeti oldu u sonucuna ula İlmaktadır.

Davalı TE A , 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 3. maddesine ve 20.02.2001 tarih ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na dayanılarak çıkarılan 05.02.2001 tarih ye 2001/2026 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca ktisadi Devlet Te Ekkülü ekinde te İlatlandırılmı olup, sermayesinin tamamı Devlete ait, tüzel ki İli e sahip bir kamu kurulu udur. Elektrik İ letim tesislerini İ letme görevi elektrik enerjisi İ letim faaliyetleri kapsamında TE A tarafından yürütülmektedir.

(Mülga) 4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 3. maddesinin 5. fıkrasında; "Rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak üzere yapılmı veya yapılacak olan lisans ba vuruları kapsamında, bu Kanun ile 5627 sayılı Enerji Verimlili İ Kanunu kapsamında Elektrik İ letim İ rketi Etüt dairesi Genel Müdürlü ü tarafından yapılacak teknik de erlendirme ve ardından Kurum tarafından yapılacak de erlendirme sonucunda lisans almak için gerekli ko ulları sa layan ba vuru sahipleri belirlenir. Yapılan belirleme sonucunda da aynı bölge ve/veya aynı trafo merkezi için birden fazla ba vurunun bulunması durumunda, bu ba vurular Kurum tarafından Türkiye Elektrik İ letim Anonim İ rketine gönderilir, Türkiye Elektrik İ letim Anonim İ rketi tarafından bu durumda olan ba vurular arasından sisteme ba lanacak olanı belirlemek için yarı ma yapılır. Yapılan yarı mada, Türkiye Elektrik İ letim Anonim İ rketine İ letmeye girdikten sonra yönetmelikle belirlenecek bir süre boyunca üretilen kWh ba İna ödenecek en yüksek katkı payını teklif ve taahhüt eden ba vuru sahibi belirlenerek yarı ma sonuçları Kuruma gönderilir. Lisans verilmesine İli kin İ tüm hak ve yetkiler Kurula aittir. Katkı payı gelirleri Türkiye Elektrik İ letim Anonim İ rketi tarafından münhasıran sisteme ba lanacak üretim tesisleri için gerekli İ letim yatırımlarının finansmanında kullanılır. Yarı maya ve yarı ma sonunda belirlenen katkı payının ödenmesine İli kin usül ve esaslar Türkiye Elektrik İ letim Anonim İ rketi tarafından hazırlanacak ve Kurum tarafından onaylanacak yönetmelikle düzenlenir" düzenlemesine yer verilmi ve bu hüküm do rultusunda, EPDK tarafından onaylanan, "Rüzgâr Enerjisine

Dayalı Üretim Tesisi Kurmak Üzere Yapılan Lisans Ba vurularına li kin Yarı ma Yönetmeli i” (Yönetmelik) 22/09/2010 tarihli ve 27707 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanarak yürürlü e girmi tir.

Dosyanın incelenmesinden; yukarıda anılan Yönetmelik kapsamında, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından, 1 Kasım 2007 tarihinde alınan Rüzgâr Enerji Santrali ba vuruları arasından, aynı saha ve/veya aynı trafo merkezi için birden fazla ba vurunun yapıldı ı durumlarda sisteme ba lanacak olan/olanları belirlemek amacıyla, 15/02/2011 - 13/09/2011 tarihleri arasında, 13 farklı pakette ve teklif edilen RES katkı payı miktarları üzerinden RES kapasite tahsis yarı malarının gerçekte tirildi i, söz konusu yarı malar ile yakla ık toplam kurulu gücü 5.500 MW RES için kapasite tahsis edilerek, EPDK tarafından söz konusu projelerin lisanslandırma sürecinin ba latıldı ı, davacı irketin, davaya konu tesisi için 22/09/2010 tarihli ve 27707 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan mülga Rüzgâr Enerjisine Dayalı Üretim Tesisi Kurmak Üzere Yapılan Lisans Ba vurularına li kin Yarı ma Yönetmeli i kapsamında 2011 yılında yapılan yarı malara katılarak iletim sistemine ba lantı hakkı kazandı ı, davalı TE A tarafından; davacı irket ile TE A arasında, davacı irkete ait üretim tesislerinin ilk ünitesinin geçici kabulünün yapıldı ı tarihten ba lamak üzere ve tüm tesisin geçici kabulünün yapıldı ı tarihten itibaren yirmi yıl süre boyunca TE A 'a ödenece i taahhüt edilen, rüzgâr enerjisine dayalı elektrik üretimi santrali (RES) katkı payı bedelinin ödenmesi konulu "RES Katkı Payı Anla ması"nın akdedildi i ileri sürülürken; davacı tarafından da; davalı TE A 'ın, taraflar arasında imzalanan 26/01/2012 tarihli RES Katkı Payı Anla ması ve ilgili yönetmelik hükümlerine aykırı ekilde hesaplama yaptı ı, bu hesaplamanın haksız ve hukuka aykırı oldu u ileri sürülerek, fazladan ödenen bedelin iadesi için arabulucuya ba vuruldu u, anla manın sa lanamaması üzerine de fazladan ödenen 2.998.381,49 TL'nin, ödeme tarihinden itibaren de i en oranlarda i leyen avans faiziyle birlikte tahsili istemiyle bakılan davanın açıldı ı anla ılmı tir.

Uyu mazlıkta, dava konusu RES Katkı Payı Bedelinin mülga Rüzgar Enerjisine Dayalı üretim Tesisi Kurmak üzere Yapılan Lisans Ba vurularına li kin Yarı ma Yönetmeli inden kaynaklandı ı açık olup, bu konuda yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca yetkilendirilen TE A Genel Müdürlü ünçe kamu hukuku alanında, kamu gücüne dayalı, re'sen ve tek yanlı olarak tesis edilen RES Katkı Payı bedellerinin tazmini için açılan davada yargısal denetimin, idari yargıda yapılması gerekti i sonucuna varılmı tir.”

6. Emsal dosyalardaki görü ü bilinmekle, Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısının görü ünün alınmasına gerek görülmemi tir.

III. LG L HUKUK

7. Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve i lemlerinden do an zararı ödemekle yükümlü oldu u kurala ba lanmı ; 2577 sayılı dari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde de, tam yargı davaları, idarenin eylem ve i lemlerinden dolayı ki isel hakları do rudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar olarak tanımlanmı tır.

8. dari i lem ve eylemlerden do an zararların tazmini taleplerinin, 2577 sayılı Kanunu'nun 12. ve 13. maddeleri uyarınca, idari Yargı yerlerinde açılacak tam yargı davalarına konu edilmeleri, anılan Kanun hükümlerinin gere idir.

9. (Mülga) 4628 Sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 3/5. maddesi öyledir:

"Rüzgâr enerjisine dayalı üretim tesisi kurmak üzere yapılmı veya yapılacak olan lisans ba vuruları kapsamında, bu Kanun ile 5627 sayılı Enerji Verimlili i Kanunu kapsamında Elektrik leri Etüt daresi Genel Müdürlü ü tarafından yapılacak teknik de erlendirme ve ardından Kurum tarafından yapılacak de erlendirme sonucunda lisans almak için gerekli ko ulları sa layan ba vuru sahipleri belirlenir. Yapılan belirleme

sonucunda da aynı bölge ve/veya aynı trafo merkezi için birden fazla ba vurunun bulunması durumunda, bu ba vurular Kurum tarafından Türkiye Elektrik letim Anonim irketine gönderilir, Türkiye Elektrik letim Anonim irketi tarafından bu durumda olan ba vurular arasından sisteme ba lanacak olanı belirlemek için yarı ma yapılır. Yapılan yarı mada, Türkiye Elektrik letim Anonim irketine i letmeye girdikten sonra yönetmelikle belirlenecek bir süre boyunca üretilecek kWh ba ma ödenecek en yüksek katkı payını teklif ve taahhiüt eden ba vuru sahibi belirlenerek yarı ma sonuçları Kuruma gönderilir. Lisans verilmesine ili kin tüm hak ve yetkiler Kurula aittir. Katkı payı gelirleri Türkiye Elektrik letim Anonim irketi tarafından münhasıran sisteme ba lanacak üretim tesisleri için gerekli iletim yatırımlarının finansmanında kullanılır. Yarı maya ve yarı ma sonunda belirlenen katkı payının ödenmesine ili kin usûl ve esaslar Türkiye Elektrik letim Anonim irketi tarafından hazırlanacak ve Kurum tarafından onaylanacak yönetmelikle düzenlenir."

10. Davalı TE A Ana Statüsünün Hukuki Bünye ba lıklı 3. Maddesi öyledir:

"1. Bu Anastatü ile te kil olunan Türkiye Elektrik letim A. . (Te ekkül) tüzel ki ili e sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumlulu u sermayesiyle sınırlı bir ktisadi Devlet Te ekkülüdür.

2. Te ekkül EPK, K.H.K., ve bu Anastatü hükümleri saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabiidir."

11. Rüzgâr Enerjisine Dayalı Üretim Tesisi Kurmak Üzere Yapılan Lisans Ba vurularına li kin Yarı ma Yönetmeli inin "RES katkı payı anla ması" ba lıklı 10. maddesinde: *"Lisans verilmesi EPDK tarafından uygun bulunan irket ile TE A arasında EPDK tarafından belirlenen süre içerisinde Ek-3'te yer alan RES Katkı Payı Anla ması imzalanır. RES Katkı Payı Anla masının imzalanabilmesi için, 8 inci maddeye göre belirlenen banka teminat mektubunun TE A 'a sunulması zorunludur. RES Katkı Payı Anla ması imzalanmazsa, TE A , ilgili irket tarafından kendisine sunulan banka teminat mektubunu irat kaydeder"* hükmü bulunmaktadır.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. lk nceleme

12. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gere ince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptı ı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde ba vuruda bulunması üzerine Danı tay Ba savcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyu mazlı ı çıkarıldı ı anla ılmaktadır. Usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ndan görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli iyle karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

13. Raportör-Hâkim Engin SEL MO LU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

14. Dava, davacı ve davalı arasında imzalanan anla ma hükümlerine aykırı olarak fazla tahakkuk ettirildi i iddia edilen RES Katkı Payı bedelinin, ödeme tarihinden itibaren i leyecek faiziyle birlikte tahsili istemiyle açılmı tr.

15. Tüm dosya kapsamı ve özetlenen mevzuat hükümleri çerçevesinde sonuç olarak; TE A tüzel ki ili e sahip, özel hukuk hükümlerine tabi, faaliyetlerinde özerk ve sorumlulu u sermayesi ile sınırlı bir iktisadi devlet te ekkülüdür. Üstün ayrıcalıklara sahip olan ve yükümlülükler rejimine tabi tutulan, sorumlulu u ile denetimi bir kamu otoritesi tarafından üstlenilen kamu hizmeti niteli indeki elektrik iletim faaliyetini yürüten davalı TEDA Genel Müdürlü ü ile davacı irket arasında yukarıda alıntılanan yönetmeli e dayanarak düzenlenen katkı payı anla masının idari sözleşme niteli i tartı masız oldu u gibi, verilen yetkinin kullanımını sırasında kamu gücüne dayalı, re'sen ve tek yanlı olarak tesis edilen RES katkı payı faturası bedelinin fazla hesaplandı na ve tazminine ili kin davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmı tır.

16. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Danı tay Ba savcısının ba vurusunun kabulü ile Ankara 11. Asliye Ticaret Mahkemesince verilen 21/01/2021 tarihli ve E.2020/149 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekti i dü ünülmektedir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde DAR YARGI YER N N GÖREVL OLDU UNA,

B. Danı tay Ba savcısının BA VURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 11. Asliye Ticaret Mahkemesince verilen 21/01/2021 tarihli ve E.2020/149 sayılı GÖREVL L K KARARININ KALDIRILMASINA,

03/05/2021 tarihinde Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU ve Birol SONER'in KAR I OYU ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KAR I OY

Davalı TE A Ana Statüsünde de belirtildi i üzere; tüzel ki ili e sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumlulu u sermayesiyle sınırlı bir ktisadi Devlet Te ekkülüdür. Te ekkül; EPK, K.H.K., ve bu Anastatü hükümleri saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabiidir.

Türkiye Elektrik Kurumu (TEK), elektrik sektöründeki yapının yeniden düzenlenmesi amacıyla 1970 yılında çıkarılan 1312 sayılı Kanun ile kurulmu ; özelle tirme politikaları çerçevesinde, Bakanlar Kurulunun 12/08/1993 tarih ve 93/4789 sayılı Kararı ile, Türkiye Elektrik Üretim - letim A. . (TE A) ve Türkiye Elektrik Da ıtım A. . (TEDA) adı altında iki ayrı ktisadi Devlet Te ekkülü olarak yeniden yapılandırılmı ve 1994 yılında tüzel ki iliklerine kavu mu lardır.

Davalı TE A 'ın ana statüsünde özel hukuk hükümlerine tabi oldu u açıkça düzenlenmi tir.

Açıklanan tüm bu nedenlerle, davacı ile davalının özel hukuk hükümlerine tabi olduklarının tartı masız oldu u gibi, dosyaya ibraz edilen sözleşme ve protokollerin incelenmesinde, davalının ana statüsünde özel hukuk hükümlerine tabi olaca ının açıkça düzenlenmesi ve somut olayda taraflar arasındaki ihtilafın TTK hükümlerine göre çözümlenmesi gerekti i, bu nedenlerle davaya bakmakla görevli yargı yerinin Adli Yargı oldu u anla ılmakla Sayın Ço unlu un somut olayda görevli yargı yerinin dari Yargı oldu u yönündeki kararına katılmıyoruz. 03/05/2021

Üye
ükürü BOZER

Üye
Mehmet AKSU

Üye
Biol SONER